

Valintakoetehtävät 2019

KOKEEN A-OSA

Tehtävä 1.

Kuvaile uutisvalokuvan paradoksia.

Perusta vastauksesi Jenni Mäenpään artikkeliin *Uutisvalokuvan paradoksi*.

Ohje

Vastauksen enimmäispituus on 50 sanaa. Kirjoita vastauksesi alla oleville viivoille. Laske valmiin vastauksesi sanamäärä ja merkitse se vastauksesi alle.

Arviointi

Pisteytys: 0-20 pistettä

Tehtävä 2.

Mitä tarkoittavat asianajo, valtakritiikki ja valistus journalistisen tulevaisuustyön ulottuvuuksina?

Perusta vastauksesi Ville Kummun artikkeliin *Tulevaisuuden kuvittaminen journalismissa*.

Ohje

Vastauksen enimmäispituus on 50 sanaa. Kirjoita vastauksesi alla oleville viivoille. Laske valmiin vastauksesi sanamäärä ja merkitse se vastauksesi alle.

Arviointi

Pisteytys: 0-15 pistettä

Tehtävä 3.

Mitä keinoja näennäistiede käyttää vakuuttaakseen lukijan?

Perusta vastauksesi Katja Valaskiven ym. tekstiin *Sisältösekaannuksen selviytymisopas*.

Ohje

Vastauksen enimmäispituus on 50 sanaa. Kirjoita vastauksesi alla oleville viivoille. Laske valmiin vastauksesi sanamäärä ja merkitse se vastauksesi alle.

Arviointi

Pisteytys: 0-15 pistettä

KOKEEN B-OSA

Tehtävä 4.

Listajuttu (maksimi 20 pistettä)

Ohje

Laadi listamuotoon tehty taustoittava juttu. **Jutussa tuot esiin näkökohtia siitä, kuinka mediankäyttäjä voi arvioida journalismin suoritusta tiedonvälittäjänä.** Listaustulee osaksi valtakunnallisen yleisaikakauslehden juttukokonaisuutta journalismin luotettavuudesta ja vastuullisuudesta. Kyseiset teemat ovat Suomessa ajankohtaisia siksi, että joidenkin toimittajien epäillään hiljattain toimineen vastoin ammattieettisiä ohjeita.

Hyödynnä listauksessa yhtä tai useampaa valintakoeartikkelia (Kumpu – *Tulevaisuuden kuvittelemisen journalismissa*, Mäenpää – *Utisvalokuvan paradoksi*, Valaskivi ym. – *Sisältösekaannuksen selviytymisopas*). Älä merkitse lähteitä juttuun, vaan erilliseen, vapaamuotoiseen lähdeluetteloon. Lähdeluetteloa ei lasketa tekstin pituuteen.

Listajuttu on journalistinen juttutyyppe, jossa toimittaja käsittelee ajankohtaista aihetta annostelemalla tekstiä lyhyisiin toisistaan erottuviin osiin (ks. liitteestä 1 esimerkki, millaisesta juttutyypistä on kyse). Nyt tehtävänä olevassa listajutussa pitää olla otsikko, ingressi (jutun idean selittävä väitelauseista koostuva virke) ja neljä numeroitua tiivistystä, jotka kukin alkavat kiteyttävällä, otsikkomaisella ilmaisulla.

Tekstin pituus: 120–150 sanaa. Laske valmiin vastauksen sanamäärä ja merkitse se tekstin perään.

Arviointi

Pisteytys: 0–20 pistettä.

Kriteerit: Vastausta arvioitaessa otetaan huomioon tekstin asiasisältö (näkökulmat, argumentointi, valintakoeartikkelien soveltaminen) ja ilmaisukyky (tekstin rakenne, tyyli ja kielellinen selkeys).

Tehtävä 5.

Kommentti (maksimi 30 pistettä)

Ohje

Kirjoita lyhyt kommentti, jossa **pohdit luottamusta mediaan nykypäivänä.** Teksti julkaistaan tilanteessa, jossa on herännyt kiihvasta keskustelua median käyttämistä haastateltavista ja muista lähteistä. Osoita kommentissa hyödyntäneesi valintakoeartikkelia *Sisältösekaannuksen selviytymisopas* (Valaskivi ym.).

Valitse kirjoitukseen näkökulma, joka on mahdollisimman kiinnostava lukijan kannalta. Teksti julkaistaan valtakunnallisen yleisaikakauslehden palstalla. Otsikoi tekstisi.

Kommentti on journalistinen juttutyyppe, jossa journalisti esittää perustellun mielipiteensä ajankohtaisesta aiheesta.

Tekstin pituus: 120–150 sanaa. Laske valmiin vastauksen sanamäärä ja merkitse se tekstin perään.

Arviointi

Pisteytys: 0–30 pistettä.

Kriteerit: Vastausta arvioitaessa otetaan huomioon tekstin asiasisältö (näkökulma, argumentointi, valintakoeartikkelin soveltaminen) ja ilmaisukyky (tekstin rakenne, tyyli ja kielellinen selkeys).

Tehtävä 6.

Kuvaideointi (maksimi 25 pistettä)

Ohje

Ideoi kuvitus erillisenä liitteenä jaettuun juttuun (liite 1) *Kymmenen syytä, miksi Sauli Niinistö oli vaalissa ylivoimainen – karisma ja elämäntarinan rosoisuus vetoavat äänestäjiin*. Juttu julkaistaan 20–30-vuotiaille kaupunkilaisille suunnatussa verkkolehdessä.

Ideoi seuraaville liuskoille kolme kuvaa:

1. Kuvituskuva, joka voi olla valokuva, piirros tai kuvakollaasi. Kuvituskuva summaa jutun aiheen ja herättää lukijan kiinnostuksen.
2. Kakkoskuva, joka on valokuva.
3. Kolmoskuva, joka on valokuva.

Luonnostele kuvat oheisiin vastauspapereihin. Kuvituskuva tulee kehykseen nro 1, kakkoskuva kehykseen nro 2 ja kolmoskuva kehykseen nro 3. Kuvituskuva ja kakkoskuva ovat vaakakuvia ja kolmoskuva on pystykuva. Selvennä kuvaideoitasi tekstillä (maks. 20 sanaa kuvaa kohden). Käytä tekstile varattuja viivoja. Kehys on kuvan rajausta. Kuvat julkaistaan kehyksen kokoisina.

Arviointi

Pisteytys: 0-25 pistettä.

Kriteerit: Vastausta arvioidessa otetaan huomioon kuvien yhteensopivuus jutun kanssa, kuvaideoiden ja kuvitusten omaperäisyys, toteuttamiskelpoisuus ja monipuolisuus sekä kuvien muodostama kokonaisuus. Piirustustekniikka ei ole arviointikriteeri. Tee kuitenkin luonnokset mahdollisimman havainnollisesti ja tarkasti.

Tehtävä 7.

Kuvareportaasin rakentaminen (maksimi 25 pistettä)

Ohje

Valitse ja järjestä erillisenä liitteenä olevasta kuvavalikoimasta (liite 2) kuvareportaasi, joka koostuu viidestä (5) valokuvasta. Perustele kuvavalintasi.

Kuvareportaasi on kuvakerrontaan pohjautuva journalistinen juttu, joka kertoo tarinan.

Juttu julkaistaan valtakunnallisen painetun tabloid-kokoisen sanomalehden sunnuntaisivuilla aukeaman kokoisena.

Kuvareportaasi kertoo autistisesta pojasta ja hänen äidistään. Heidän yhteistä elämäänsä varjostavat pojan arvaamattomat kohtaukset, jotka laukeavat kovista äänistä ja yllättävistä tilanteista. Metsä on heille paikka, jossa molemmat voivat olla rauhassa.

Järjestä kuvat vastauspaperilla (sivu 2/3) olevaan taittosuunnitelmaan, jossa on viisi numeroitua kuvakehystä. Valitse kuvat kehyksiin liitteestä 2, jossa kuville on annettu numero. Merkitse jokaisen valitsemasi kuvan numero sille varattuun ympyrään taittosuunnitelman kuvakehyksessä. Voit myös piirtää kuvakehyksiin helpottaaksesi valokuvien järjestämistä. Perustele jokaisen kuvan valinta ja paikka reportaasissa lyhyellä tekstillä vastauspaperiin (sivut 3/4 ja 4/4). Perustelujen pituus on enintään 20 sanaa kuvaa kohden.

Arviointi

Pisteytys: 0-25 pistettä.

Kriteerit: Vastausta arvioidessa otetaan huomioon kuvien valinnat ja järjestys perusteluineen, kuvareportaasin johdonmukaisuus sekä kuvien muodostama rytmi ja kokonaisuus. Mahdolliset luonnospirroksiset eivät ole arvioinnin kohteena.